

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 2 grudnia 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w Z. odmówił A. K. prawa do emerytury górniczej wskazując wyłącznie, że nie udokumentował on żadnych okresów pracy górniczej. Organ rentowy wskazał, że pomiędzy świadectwem pracy z dnia 31 października 1986 roku i 14 sierpnia 1987 roku, a świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 września 2016 roku istnieją rozbieżności w zajmowanych stanowiskach pracy. Do stażu pracy górniczej ZUS nie zaliczył okres:

- od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 28 lutego 1985 roku - na stanowisku robotnik niewykwalifikowany, operator maszyn budowlanych,

- od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku - na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego ,

- od dnia 1 marca 1993 roku do nadal - na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego

ponieważ nie figuruje w zał. nr 2 Rozporządzenia MP i PS z dnia 23 grudnia 1994 roku. Do stażu nie zaliczono pracy w wymiarze półtorakrotnym, ponieważ nie wykonywał wnioskodawca pracy wymienionej w zał. nr 3 w/w rozporządzenia.

/decyzja z dnia 2 grudnia 2016 roku k. 29 akt ZUS/

W dniu 22 grudnia 2016 roku wnioskodawca złożył odwołanie od ww decyzji wnosząc o uznanie pracy wykonywanej w okresie zatrudnienia w Kopalni (...) w B. tj.: od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 28 lutego 1985 roku, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku, od dnia 1 marca 1993 roku do nadal jako pracy górniczej, udokumentowanej na podstawie świadectwa wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 września 2016 roku na stanowiskach wymienionych w tym świadectwie zgodnie z art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy z dnia 17.12.1998 r. o emeryturach i rentach z FUS.

Odwołujący się podniósł, że ZUS w całości odrzucił świadectwo wykonywania prac w szczególnych warunkach oraz zaświadczenie o pracy wykonywanej w wymiarze półtorakrotnym (w przodku), które stwierdzają jednoznacznie, że wnioskodawca pracę górniczą wykonywał. W świadectwie znajduje się również wpis, że stanowiska są tożsame z wymienionymi w wydanych świadectwach pracy i innych zaświadczeniach. Kopalnia (...) poinformowała, że stanowisko pracy - operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego na odkrywce jest równoznaczne w zakresie wykonywanych czynności ze stanowiskiem wymienionym w załączniku nr 2 pod pozycją 22 do Rozporządzenia (...) z 23.12.1994r. tj. operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce.

/odwołanie z dnia 22 grudnia 2016 roku k. 2/

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wniósł o jego oddalenie. W uzasadnieniu Zakład Ubezpieczeń Społecznych wskazał przesłanki jakie legły u podstaw skarżonej decyzji.

/odpowiedź na odwołanie z dnia 25 stycznia 2017 roku k. 6 - 6v/

Na rozprawie w dniu 19 kwietnia 2018 roku pełnomocnik wnioskodawcy poparł odwołanie oraz wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

/stanowisko strony e- protokół z dnia 19 kwietnia 2018 roku 00:08:35 - 00:10:25- płyta CD k. 123/

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca A. K. urodził się w dniu (...). Posiada wykształcenie podstawowe.

/okoliczność bezsporna, świadectwo ukończenia szkoły podstawowej dla pracujących z dnia 5 czerwca 1976 roku k. 16 akt osobowych Część A

W dniu 6 października 2016 roku wystąpił do organu rentowego z wnioskiem o przyznanie prawa do emerytury. Ubezpieczony nie jest członkiem otwartego funduszu emerytalnego i nadal pracuje w (...) w B. wcześniej Kopalnia (...) w B..

/wniosek o emeryturę z dnia 6 października 2016 roku k. 2 -3 akt ZUS/

A. K. w dniu 25 czerwca 1983 roku nabył uprawnienia do obsługi ciężkich maszyn budowlanych i drogowych tj. spycharki i ciągnika do 150 KM.

/zaświadczenie z dnia 25 czerwca 1983 roku k. 17 akt osobowych Część A/

W okresie od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 października 1986 roku wnioskodawca był zatrudniony w Kopalnia (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy, zajmując kolejno następujące stanowiska pracy:

- od dnia 5 maja 1982 roku - robotnik niewykwalifikowany,

- od 1 września 1983 roku do 28 lutego 1985 r.- operator maszyn budowlanych

/świadectwo pracy z dnia 14 sierpnia 1987 roku k. 11 akt ZUS, umowy k 12 akt osobowych wnioskodawcy – załączniki/.

Wnioskodawca w okresie od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku ponownie był zatrudniony w Kopalnia (...) w B. na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego, przy czym w umowie zaznaczono „praca w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy – operator spycharki”

/świadectwo pracy z dnia 14 sierpnia 1987 roku k. 13 akt ZUS, umowa – akta osobowe – załączniki/.

Od dnia 1 marca 1993 roku skarżący został po raz kolejny zatrudniony w Kopalni (...) w B. w pełnym wymiarze czasu pracy, zajmując od dnia 1 marca 1993 roku do chwili obecnej stanowisko operator /spycharki/ maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego przy czym w pierwszej umowie zaznaczono „praca w szczególnych warunkach w pełnym wymiarze czasu pracy”

/umowa, aneksy – akta osobowe – załączniki/.

W dniu 19 września 2016 roku (...) w B. wystawiła wnioskodawcy świadectwo wykonywania pracy w szczególnych warunkach, w którym zaświadczyła, że w okresie zatrudnienia w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał pracę górnictwem:

- od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 sierpnia 1983 roku - na stanowisku rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni stale na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robót montażowych, konserwacyjnych i remontowych: robotnik - poz. 32 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku - na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku - na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 28 lutego 1999 roku - na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 1 marca 1999 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku - na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce była to praca w przodku - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 marca 2011 roku -na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

- od dnia 1 kwietnia 2011 roku do nadal - na stanowisku operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce - poz. 22 zał. Nr 2 do Rozporządzenia (...) z dnia 23.12.1994;

W wymienionym okresie w miesiącach: kwiecień 2011 roku; luty 2012 roku; listopada - grudzień 2012 roku; luty 2013 roku; październik 2013 roku; marzec 2015 roku; czerwiec 2015 roku; styczeń - marzec 2016 roku wykonywana była praca w przodku.

/świadectwo pracy z dnia 19 września 2016 roku k. 12 akt ZUS/

Wnioskodawca na początku, gdy był zatrudniony na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego, wykonywał czynności przy przenośniku, czyli urządzeniu przenoszącym urobek lub węgiel. Jego praca polegała na czyszczeniu przenośników łopata, wymianie fartuchów na przenośniku oraz kratownic w leju na przenośniku, wymieniał rolki podtrzymujące na przenośniku, wymieniał taśmy na przenośnikach. Oprócz czynności na przenośnikach przesuwiał kabel pod przenośnikami. Były to prace wykonywane ręcznie. Gdy był przenoszony węgiel to było bardzo duże zapylenie.

/zeznania wnioskodawcy protokół z dnia 24 października 2017 roku k. 85 w zw. z wyjaśnieniami e - protokół e - protokół z dnia 6 lipca 2017 roku 00:02:58 -00:20:22 - płyta CD 77, dodatkowe zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 kwietnia 2018 roku 00:01:42 -00:08:35 - płyta CD 123/,

Wnioskodawca wykonując powyższe czynności pracował bezpośrednio przy koparce. Koparka to jest front robót, za którą jest przenośnik i operator przenośnika oraz pozostali pracownicy między innymi robotnicy do czyszczenia przenośnika.

/zeznania wnioskodawcy protokół z dnia 24 października 2017 roku k. 85 w zw. z wyjaśnieniami e - protokół e - protokół z dnia 6 lipca 2017 roku 00:02:58 -00:20:22 - płyta CD 77/

Następnie od dnia 1 września 1983 roku wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku operatora maszyn budowlanych i wykonywał takie same czynności, jak osoba zatrudniona na stanowisku operatora maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego. Ubezpieczony obsługiwał spycharkę gąsienicową, którą to równał teren, żeby koparka miała równy podjazd; zasypywał rowy, aby koparka mogła przejechać, czyścił nakład (ziemię) z węgla; rozgarniał ziemię, przesuwiał przenośniki spycharką, prostował przenośniki, żeby były równe, wciągał taśmę na przenośniki i utrzymywał dojazd do koparki.

/zeznania wnioskodawcy protokół z dnia 24 października 2017 roku k. 85 w zw. z wyjaśnieniami e - protokół e - protokół z dnia 6 lipca 2017 roku 00:02:58 -00:20:22 - płyta CD 77, zeznania świadka K. M. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:04:23 -00:18:49 - płyta CD 65, zeznania świadka Z. M. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:19:09 - 00:34:14 - płyta CD 65, zeznania świadka T. N. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:34:34 -00:41:55 - płyta CD 65, dodatkowe zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 kwietnia 2018 roku 00:01:42 -00:08:35 - płyta CD 123/,

Wszystkie wskazane powyżej prace wykonywał na terenie kopalni odkrywkowej w wyrobisku, pod koparkami wielonaczyniowymi, które urabiają węgiel i są cały czas są w ruchu.

/zeznania wnioskodawcy protokół z dnia 24 października 2017 roku k. 85 w zw. z wyjaśnieniami e - protokół e - protokół z dnia 6 lipca 2017 roku 00:02:58 -00:20:22 - płyta CD 77, zeznania świadka K. M. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:04:23 -00:18:49 - płyta CD 65, zeznania świadka Z. M. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017

roku 00:19:09 - 00:34:14 - płyta CD 65, zeznania świadka T. N. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:34:34 - 00:41:55 - płyta CD 65/

Wnioskodawca gdy pracował na przenośniku to miał współczynnik 1,2, a na koparce 1,5, chociaż warunki pracy są takie same.

/zeznania wnioskodawcy protokół z dnia 24 października 2017 roku k. 85 w zw. z wyjaśnieniami e - protokół e - protokół z dnia 6 lipca 2017 roku 00:02:58 - 00:20:22 - płyta CD 77,

Od 1993 roku wnioskodawca otrzymuje dodatek szkodliwy i odkrywkowy. Wcześniej otrzymywał kartki na mleko oraz bony żywnościowe.

/dodatkowe zeznania wnioskodawcy e - protokół z dnia 19 kwietnia 2018 roku 00:01:42 - 00:08:35 - płyta CD 123/, zeznania świadka K. M. e - protokół z dnia 29 czerwca 2017 roku 00:04:23 - 00:18:49 - płyta CD 65, pismo z dnia 11 grudnia 2017 roku k. 93 - 96/

Ponadto w okresie od 2011 roku do nadal otrzymuje sporadycznie dzienny dodatek do wynagrodzenia (tzw. stykowy). W 2011 roku otrzymał w styczniu i marcu, w 2013 roku otrzymał w sierpniu, wrześniu i grudniu, 2014 roku otrzymał w miesiącu sierpniu, w 2015 roku otrzymał w miesiącu marcu, czerwcu i sierpniu, w 2016 roku otrzymał w miesiącu czerwcu, sierpniu i wrześniu zaś w 2017 roku otrzymał w miesiącu sierpniu i październiku.

/pismo z dnia 11 grudnia 2017 roku k. 93 - 96/

Zgodnie z charakterystyka dokonaną przez pracodawcę wnioskodawcy wszystkich dotychczas zajmowanych przez niego stanowisk wynika, że pracował on:

1. w okresie zatrudnienia od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 października 1986 roku tj.:

- od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 sierpnia 1983 roku w oddziale g-2 o nazwie O. (...) na stanowisku robotnik niewykwalifikowany. Stanowisko odpowiadające aktualnemu: robotnik przy pracach ciężkich na odkrywce. Pracownicy zatrudnieni na tym stanowisku wykonują pracę fizyczną, nie wymagającą szczególnych uprawnień lub kwalifikacji. Praca odbywa się na terenie odkrywki - w wyrobisku. Podstawowe czynności na stanowisku związane są z wszelkimi pracami remontowymi mającymi na celu utrzymanie sprawności ruchowej przenośników taśmowych tj. przenośników pracujących na poziomach roboczych maszyn podstawowych tj. przenośników współpracujących bezpośrednio z tymi maszynami.

- od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku w oddziale g-2 o nazwie O. (...) na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego (operator spycharki), pracownicy zatrudnieni na tym stanowisku w oddziale g-2 wykonują pracę na terenie odkrywki - w wyrobisku. Praca związana jest z wykonywaniem i utrzymaniem dróg dojazdowych do maszyn podstawowych, przenośników taśmowych i innych urządzeń zlokalizowanych w wyrobisku, prace związane z przemieszczaniem tras przenośników wzdłuż frontów roboczych koparek wielonaczyniowych, oraz bezpośrednia współpraca z tymi koparkami w ruchu - praca w tzw. "przodku".

- od dnia 1 marca 1985 roku do dnia 31 października 1986 roku w oddziale AM -oddział administracji, na stanowisku: robotnik przy pracach ciężkich, praca wykonywana poza odkrywką. W tym okresie pracownik nie wykonywał pracy górniczej.

2. w okresie zatrudnienia od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku tj.

- od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku w oddziale g-2 o nazwie O. (...) Odkrywki 1 na stanowisku: operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego (operator spycharki). Pracownicy zatrudnieni na tym stanowisku w oddziale g-2 wykonują pracę na terenie odkrywki - w wyrobisku. Praca związana jest z

wykonywaniem i utrzymaniem dróg dojazdowych do maszyn podstawowych, przenośników taśmowych i innych urządzeń zlokalizowanych w wyrobisku, prace związane z przemieszczaniem tras przenośników wzdłuż frontów roboczych koparek wielonaczyniowych, oraz bezpośrednia współpraca z tymi koparkami w ruchu - praca w tzw. "przodku".

3. w okresie zatrudnienia od dnia 1 marca 1993 do nadal kolejno:

- od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 30 września 2008 roku w oddziale g-3 o nazwie O. (...) przy Pochylni IV na stanowisku: operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego (operator spycharki). Praca polegała na plantowaniu terenu pod maszynami podstawowymi - praca w przodku zgodnie z zarejestrowanymi dniówkami w przodku (załącznik do karty ewidencyjnej pracownika- kartoteka w aktach osobowych, akta osobowe przesłane do Sądu.) Praca z brygadą przesuwki przy przemieszczaniu przenośników taśmowych, plantowanie terenu pod przenośnikami, poprawianie dróg dojazdowych do maszyn podstawowych. Wszystkie prace wykonywane były w wyrobisku odkrywki.

- od dnia 1 października 2008 roku do nadal w oddziale se, po zmianie nazwy oddziału s-1 Oddział Eksploatacji (...) Technologicznego na stanowisku: operator maszyn budowlanych i sprzętu Technologicznego (operator spycharki). Pan A. K. posiada uprawnienia operatora spycharek klasy I wszystkie typy, zgodnie z posiadanymi uprawnieniami obsługuje spycharki różnych typów. W zależności od potrzeb wykonuje prace ziemne polegające na niwelowaniu terenu bezpośrednio na odkrywce przy maszynach układu (...) (koparka, taśmociąg, zwałowarka) w warunkach szczególnych wykonując pracę górniczą, w tym pracę w przodku bezpośrednio przy pracujących maszynach urabiających węgiel lub nakład. Dodatkowo wykonuje prace ziemne związane z budową pochylni, zbiorników retencyjnych oraz bieżącym utrzymaniem dróg dojazdowych do urządzeń zlokalizowanych na najniższych poziomach kopalni odpowiedzialnych za zabezpieczenie odkrywki przed zalaniem. Praca wykonywana jest w warunkach szkodliwych ze względu na zapylenie, drgania mechaniczne przekazywane na całe ciało (wibracja ogólna), hałas.

/pismo z dnia 11 grudnia 2017 roku k. 93 - 96/

Powyższych ustaleń faktycznych Sąd dokonał w oparciu o materiał dowodowy zebrany w sprawie, w szczególności o dokumenty znajdujące się w aktach emerytalnych ZUS oraz w aktach osobowych. Przymiot wiarygodności Sąd przypisał również zeznaniom świadków, którzy zeznawali na okoliczność czynności wykonywanych przez wnioskodawcę w Kopalni (...) w B., charakteru pracy oraz zajmowanych stanowisk. Świadczenie K. M., Z. M. oraz T. N. wskazali, iż A. K. stale i w pełnym wymiarze czasu pracy wykonywał początkowo prace robotnika niewykwalifikowanego przy czyszczeniu i naprawie przenośnika, zaś później już tylko prace operatora spycharki bezpośrednio przy koparce wielonaczyniowej w wyrobisku. Zeznania przywołanych świadków mają tym większy walor dowodowy, że pochodzą od osób bezpośrednio współpracujących z wnioskodawcą w spornym okresie i korelują z powołanymi dokumentami. Stanowią tym samym wiarygodne źródło dowodów. Podkreślić należy także, iż zeznania te nie były kwestionowane przez organ rentowy do chwili zamknięcia rozprawy.

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie zasługuje na uwzględnienie.

W przedmiotowej sprawie kwestią sporną między stronami było to, czy wnioskodawca posiada wymagany 25-letni okres pracy górniczej. Spełnienia przez wnioskodawcę pozostałych przesłanek nabycia prawa do emerytury górniczej ZUS w zaskarżonej decyzji nie kwestionował.

Przesłanki nabycia prawa do emerytury górniczej określa ustawa z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz. U. z 2017 r. poz. 1383 z późn. zm.), zwanej dalej ustawą.

Zgodnie z art. 50a ust. 1 i 2 ustawy emerytura górnicza przysługuje pracownikowi, który spełnia łącznie następujące warunki:

1) ukończył 55 lat życia;

2) ma okres pracy górniczej wynoszący łącznie z okresami pracy równorzędnej co najmniej 20 lat dla kobiet i 25 lat dla mężczyzn, w tym co najmniej 10 lat pracy górniczej określonej w art. 50c ust. 1;

3) nie przystąpił do otwartego funduszu emerytalnego albo złożyli wniosek o przekazanie środków zgromadzonych na rachunku w otwartym funduszu emerytalnym, za pośrednictwem Zakładu, na dochody budżetu państwa.

Wiek emerytalny wymagany od pracowników: kobiet mających co najmniej 20 lat, a mężczyzn co najmniej 25 lat pracy górniczej i równorzędnej, w tym co najmniej 15 lat pracy górniczej, o której mowa w art. 50c ust. 1, wynosi 50 lat.

Zgodnie z art. 50b ww. ustawy przy ustalaniu prawa do emerytury górniczej uwzględnia się okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą, będące okresami składkowymi lub nieskładkowymi w rozumieniu ustawy, z tym że okresy pracy górniczej i pracy równorzędnej z pracą górniczą uwzględnia się, jeżeli praca ta wykonywana była co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy.

Z kolei w myśl art. 50c ust. 1 pkt 4 ustawy za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, a także w kopalniach otworowych siarki oraz w przedsiębiorstwach i innych podmiotach wykonujących roboty górnicze dla kopalń siarki i węgla brunatnego, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa.

Wykaz stanowisk pracy, na których zatrudnienie zaliczane jest do pracy górniczej oraz wykonywanej w przodkach uwzględnianej w rozmiarze półtorakrotnym, powinno ustalić rozporządzenie wydane na podstawie delegacji ustawowej z art. 50d ust. 3 ustawy. Ponieważ rozporządzenie takie nie zostało wydane, obowiązuje nadal (z mocy art. 194 wskazanej ustawy) wykaz stanowisk zawarty w załączniku nr 2 i 3 do rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty (Dz. U. z 1995 r. Nr 2, poz. 8), wydanego na podstawie upoważnienia zawartego w art. 5 ust. 5 i art. 6 ust. 3 ustawy z dnia 1 lutego 1983 r. o zaopatrzeniu emerytalnym górników i ich rodzin (tekst jedn.: Dz. U. z 1995 r. Nr 30, poz. 154). Wykaz ten obowiązuje jednak jedynie w takim zakresie, w jakim jego przepisy nie są sprzeczne z przepisami ustawy o emeryturach i rentach z FUS. Rozporządzenie wykonawcze nie może bowiem przyznawać ubezpieczonym większych uprawnień niż uczynił to ustawodawca. Tym samym, przepisy ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych stanowić muszą zawsze punkt wyjścia do oceny zasadności roszczeń emerytalnych wnioskodawcy.

Spór sprowadzał się do ustalenia, czy wnioskodawca wykonywał pracę górniczą w rozumieniu 50 c ust. 1 pkt 4 ustawy w spornych okresach zatrudnienia w (...) w B. wcześniej Kopalnia (...) w B., to jest od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 28 lutego 1985 roku, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku oraz od dnia 1 marca 1993 roku do nadal.

Wnioskodawca podnosił, że we wskazanych wyżej okresach, jak wynika z wystawionego mu przez (...) w B. świadectwa pracy górniczej z dnia 19 września 2016 roku, wykonywał:

- w okresie od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 sierpnia 1983 roku pracę robotnika, co odpowiada stanowisku rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni stale na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robót montażowych, konserwacyjnych i remontowych wymienionego w rozporządzeniu MP i PS z dnia 23 grudnia 1994 r. w zał. nr 2 pod poz. 32,

- w okresie od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku oraz od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku, od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 28 lutego 1999 roku, od dnia 1 marca 1999 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku, od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 marca 2011 roku oraz od dnia 1 kwietnia 2011 roku do

nadal pracę operatora sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce wymienionego w rozporządzeniu MP i PS z dnia 23 grudnia 1994 r. w zał. nr 2 pod poz. 22.

Organ rentowy zaprzeczał temu z uwagi na fakt, że pomiędzy świadectwem pracy z dnia 31 października 1986 roku i 14 sierpnia 1987 roku, a świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 września 2016 roku istnieją rozbieżności w nazwach zajmowanych stanowisk pracy, a ponadto nie figurują w zał. nr 2 Rozporządzenia MP i PS z dnia 23 grudnia 1994 roku.

Analiza w ocenie pracy górniczej powinna koncentrować się na ustawowych warunkach pracy górniczej, a nie na samej nazwie stanowiska. Za pracę górniczą uważa się zatrudnienie na odkrywce w kopalni węgla brunatnego przy ręcznym lub zmechanizowanym urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych, na stanowiskach określonych w drodze rozporządzenia przez ministra właściwego do spraw zabezpieczenia społecznego, w porozumieniu z ministrem właściwym dla spraw gospodarki i ministrem właściwym do spraw Skarbu Państwa. Takie ustawowe rozumienie pracy górniczej określa przepis art. 50c ust. 1 pkt 4. Innymi słowy każda osoba zatrudniona na stanowiskach wymienionych w załączniku do Rozporządzenia, tylko wtedy uzyska uznanie zatrudnienia za pracę górniczą, gdy na odkrywce w kopalni węgla brunatnego pracowała przy urabianiu, ładowaniu oraz przewozie nadkładu i złoża, przy pomiarach w zakresie miernictwa górniczego oraz przy bieżącej konserwacji agregatów i urządzeń wydobywczych.

Górniczy charakter pracy wnioskodawcy ww okresach, Sąd ustalił na podstawie zgromadzonej w sprawie dokumentacji pracowniczej, w tym świadectwa pracy w szczególnych warunkach z dnia 19 września 2016 roku, charakterystyki stanowisk pracy wnioskodawcy przedstawionej w piśmie z dnia 11 grudnia 2017 roku oraz spójnych i wiarygodnych zeznań świadków i odwołującego. Sąd uznał zeznania świadków K. M., Z. M. oraz T. N. za wiarygodne, albowiem pracowali razem z wnioskodawcą. Również zeznania samego wnioskodawcy Sąd uznał za wiarygodne, albowiem nie były sprzeczne z przekonującymi, w ocenie Sądu, zeznaniami świadków.

Z ww. materiału dowodowego bezsprzecznie wynika, że praca skarżącego w spornych okresach polegała początkowo, gdy był zatrudniony na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego, na czyszczeniu i naprawie przenośników znajdujących się bezpośrednio za koparką wielonaczyniową, zaś następnie gdy był zatrudniony na stanowisku operatora maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego na obsłudze spycharki pracującej bezpośrednio pod koparką wielonaczyniową.

W przedmiotowej sprawie należało ocenić rzeczywisty zakres obowiązków wnioskodawcy zatrudnionego formalnie na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego, a następnie operatora maszyn budowlanych na odkrywce, w kontekście zaliczenia jego pracy do pracy górniczej.

Z ustaleń Sądu, poczynionych w oparciu o wiarygodne zeznania świadków i wnioskodawcy wynika, że wnioskodawca w okresie od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 31 sierpnia 1983 roku był zatrudniony na stanowisku robotnika niewykwalifikowanego. Jednak faktycznie wykonywał on czynności przy przenośniku, czyli urządzeniu przenoszącym urobek lub węgiel. Jego praca polegała na czyszczeniu przenośników łopatą, wymianie fartuchów na przenośniku oraz kratownic w leju na przenośniku, wymieniał rolki podtrzymujące na przenośniku, wymieniał taśmy na przenośnikach. Oprócz czynności na przenośnikach przesuwiał kabel pod przenośnikami. Były to prace wykonywane ręcznie. Gdy był przenoszony węgiel to było bardzo duże zapylenie. Wnioskodawca wykonując powyższe czynności pracował bezpośrednio przy koparce. Koparka to jest front robót, za którą jest przenośnik i operator przenośnika oraz pozostali pracownicy między innymi robotnicy do czyszczenia przenośnika.

Z kolejnych okresach tj. od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku, od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 31 marca 1993 roku do dnia 28 lutego 1999 roku, od dnia 1 marca 1999 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku, od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 marca 2011 roku oraz od dnia 1 kwietnia 2011 roku do 19 września 2016 roku tj. do momentu wystawienia świadectwa pracy w szczególnych warunkach, wnioskodawca był zatrudniony na stanowisku operatora maszyn budowlanych, ale wykonywał takie same czynności jak osoba zatrudniona na stanowisku operatora maszyn budowlanych i sprzętu

technologicznego. Ubezpieczony obsługiwał spycharkę gąsienicową, którą to równał teren, żeby koparka miała równy podjazd; zasypywał rowy, aby koparka mogła przejechać, czyścił nakład (ziemię) z węgla; rozgarniał ziemię, przesuwiał przenośniki spycharką, prostował przenośniki, żeby były równe, wciągał taśmę na przenośniki i utrzymywał dojazd do koparki. Wszystkie wskazane powyżej prace wykonywał na terenie kopalni odkrywkowej w wyrobisku odkrywki, pod koparkami wielonaczyniowymi, które urabiają węgiel i są cały czas są w ruchu. Od 1993 roku wnioskodawca otrzymuje dodatek szkodliwy i odkrywkowy. Wcześniej otrzymywał kartki na mleko oraz bony żywnościowe.

Dodać należy, że organ rentowy w toku postępowania sądowego był całkowicie bierny dowodowo, a jego przedstawiciel nie stawiał się na żadną rozprawę, by na bieżąco odnosić się do zeznań osobowych źródeł dowodowych. Ponadto ZUS ograniczył się w odpowiedzi na odwołanie do wskazania, że nie zalicza do pracy do pracy górniczej okresu od dnia 5 maja 1982 roku do dnia 28 lutego 1985 roku na stanowisku robotnik niewykwalifikowany, operator maszyn budowlanych, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego oraz od dnia 1 marca 1993 roku do nadal na stanowisku operator maszyn budowlanych i sprzętu technologicznego, ponieważ pomiędzy świadectwem pracy z dnia 31 października 1986 roku i 14 sierpnia 1987 roku, a świadectwem wykonywania prac w szczególnych warunkach z dnia 19 września 2016 roku istnieją rozbieżności w zajmowanych stanowiskach pracy.

Zaliczenie do pracy górniczej wnioskodawcy okresu od dnia 5 maja 1982 roku do dnia do dnia 31 sierpnia 1983 roku oraz od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku, od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 31 marca 1993 roku do dnia 28 lutego 1999 roku, od dnia 1 marca 1999 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku, od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 marca 2011 roku oraz od dnia 1 kwietnia 2011 roku do 19 września 2016 roku jest wystarczające dla przyznania skarżącemu prawa do emerytury górniczej od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o emeryturę górniczą. W ww. okresach wnioskodawca wykonywał wszystkie prace bezpośrednio pod koparką wielonaczyniową czy to jako pracownik niewykwalifikowany czy też jako operator spycharki. Obowiązki te skarżący wykonywał stale i w pełnym wymiarze czasu pracy. Mając na uwadze powyższe zatrudniający uznał, że ubezpieczony wykonywał pracę na stanowisku - „rzemieślnicy i inni robotnicy zatrudnieni stale na odkrywce przy wykonywaniu bieżących robót montażowych, konserwacyjnych i remontowych” wskazanym w punkcie 32 Załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty oraz na stanowisku „operator sprzętu pomocniczego i technologicznego na odkrywce” wskazanym w punkcie 22 Załącznika nr 2 do Rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Socjalnej z dnia 23 grudnia 1994 r. w sprawie określenia niektórych stanowisk pracy górniczej oraz stanowisk pracy zaliczanej w wymiarze półtorakrotnym przy ustalaniu prawa do górniczej emerytury lub renty.

Podkreślenia wymaga, że ustalając ogólne zasady nabywania prawa do górniczej emerytury ustawodawca z jednej strony wskazał, że dla zaliczenia pracy górniczej do okresu, od którego zależy nabycie prawa do emerytury, wystarczające jest, jeżeli praca ta była wykonywana co najmniej w połowie wymiaru czasu pracy, z drugiej natomiast - uznał za pracę górniczą na odkrywce w kopalniach siarki i węgla brunatnego tylko zatrudnienie łączące się z wykonywaniem czynności o określonym charakterze i na wyszczególnionych w rozporządzeniu stanowiskach pracy. Jest to w pełni uzasadnione, jeśli się uwzględni, że charakter zatrudnienia na odkrywce - z uwagi na warunki jego wykonywania i stopień bezpieczeństwa, wpływające na obciążenie fizyczne i psychiczne - nie może równać się z charakterem zatrudnienia pod ziemią. Dlatego też przepisy normujące nabywanie prawa do emerytury górniczej muszą być wykładane ściśle, a dla oceny charakteru pracy górniczej nie mogą mieć decydującego znaczenia ani zakładowe wykazy stanowisk, ani protokoły komisji weryfikacyjnej kwalifikujące określone zatrudnienie jako pracę górniczą (por. postanowienie Sądu Najwyższego Izby Pracy z dnia 27 lipca 2012 r., sygn. I BU 3/12)

W ocenie Sądu Okręgowego praca odwołującego wykonywana w wyżej wskazanych okresach była pracą górniczą. Z zeznań świadków i skarżącego wynikało w sposób jednoznaczny jakie czynności wnioskodawca wykonywał w spornym okresie oraz który obszar kopalni był miejsce świadczenia przez niego pracy. Świadkowie jednomyślnie zeznali, że wnioskodawca pracował bezpośrednio pod koparką wielonaczyniową. Twierdzenia świadków znalazły zaś potwierdzenie w wystawionym przez pracodawcę świadectwie wykonywania pracy w szczególnych warunkach

z dnia 19 września 2016 roku, które to poświadczenie należało uznać za wiarygodne. Oceny tej nie zmienia błędna nomenklatura przyjęta w świadectwach pracy wystawionych przez pracodawcę skarżącego.

Dodać należy, że negatywnego wpływu na rozstrzygnięcie nie ma brak możliwości zaliczenia do pracy górniczej wnioskodawcy okresu od dnia 1 marca 1985 roku do dnia 31 października 1986 roku, w którym to nie wykonywał on obowiązków operatora spycharki, ale robotnika przy pracach ciężkich w Oddziale Administracji. Jest to dość krótki okres czasu, który nie niweczy możliwości zaliczenia pozostałego okresu jako pracy górniczej.

Po zaliczeniu skarżącemu do stażu górniczego okresu od dnia 5 maja 1982 roku do dnia do dnia 31 sierpnia 1983 roku oraz od dnia 1 września 1983 roku do dnia 28 lutego 1985 roku, od dnia 16 grudnia 1986 roku do dnia 15 sierpnia 1987 roku, od dnia 1 marca 1993 roku do dnia 31 marca 1993 roku do dnia 28 lutego 1999 roku, od dnia 1 marca 1999 roku do dnia 31 sierpnia 2007 roku, od dnia 1 września 2007 roku do dnia 31 marca 2011 roku oraz od dnia 1 kwietnia 2011 roku do 19 września 2016 roku (26 lat, 4 miesiące i 11 dni), legitymuje się on wymaganym 25 letnim okresem pracy górniczej wymienionej w art. 50c ustęp 1 pkt 4 ustawy o emeryturach i rentach z FUS.

W myśl art. 100 ust. 1. ustawy o emeryturach i rentach z FUS prawo do świadczeń określonych w ustawie powstaje z dniem spełnienia wszystkich warunków wymaganych do nabycia tego prawa.

Na mocy art. 129 ust. 1 cytowanej ustawy świadczenia wypłaca się poczynając od dnia powstania prawa do tych świadczeń, nie wcześniej jednak niż od miesiąca, w którym zgłoszono wniosek lub wydano decyzję z urzędu.

Mając powyższe na uwadze Sąd Okręgowy, na podstawie art. 477¹⁴ § 2 k.p.c. zmienił zaskarżoną decyzję i przyznał wnioskodawcy prawo do emerytury od dnia 1 października 2016 roku tj. od pierwszego dnia miesiąca złożenia wniosku o emeryturę.

Stosownie do wyniku postępowania na podstawie przepisu art. 98 k.p.c. Sąd obciążył organ rentowy obowiązkiem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego poniesionych przez wnioskodawcę. Wysokość wynagrodzenia pełnomocnika Sąd ustalił w oparciu o § 9 ust. 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 roku, poz. 1804 z późn. zm.). uwzględniając stan jaki obowiązywał w dniu wniesienia odwołania tj. w okresie od dnia 27 października 2016 roku do dnia 12 października 2017 roku.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku z uzasadnieniem doręczyć pełnomocnikowi ZUS wraz z aktami rentowymi

E.W.